

Iktatószám: 42615/15.04.2021

HARGITA MEGYE TANÁCSÁNAK 13 PRIORITÁSA A LAKOSSÁG MEGLÁTÁSAI SZERINT (2021) – JELENTÉS –

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
Vezetői összefoglaló.....	3
Felvezető.....	5
A Hargita megyei lakosság körében végzett felmérés eredményei	7
Demográfiai adatok.....	7
Hargita megye 13 prioritásának fontossági sorrendje a lakosság szemszögéből	9
Hargita megye 13 prioritása területekre lebontva	10
1. Összekötjük Székelyföldet: minőségi utak és hidak.....	10
2. Biztonságos megyét mindenkinek!	11
3. Egészséges megyét: kórházaink fejlesztése és aktív életmód	12
4. Zöld megye és környezettudatosság	13
5. Élénkülő gazdaság, inkubátorházak, befektetések, EU-s alapok, mezőgazdászaink támogatása.....	14
6. Vonzó Székelyföld a turisták számára.....	15
7. Családbarát megyét építünk!.....	16
8. Jövőképet a fiataloknak!	17
9. Együtt időseinkkel	18
10. Innováció, oktatás és kutatás, a közigazgatás digitalizálása	19
11. Közösségépítés, kultúránk, egyházaink támogatása.....	20
12. Határaink megvédése, jogaink biztosítása	21
13. Bukaresti–budapesti–brüsszeli kapcsolataink erősítése.....	22
A megye költségvetésének elosztása térségek és prioritások függvényében a lakosság meglátásai szerint	23
További megfogalmazott vélemények, javaslatok a megye 13 prioritása és költségvetésének elosztása kapcsán	27
Összegzés	29

Vezetői összefoglaló

Hargita Megye Tanácsa a következő négy év tevékenységét 13 prioritási pont köré szervezi, ezért az intézmény elemzőcsoportja lakossági felmérést végzett ezen pontok mentén. A kérdőív célja volt kideríteni továbbá, hogy a lakosok milyen fontossági sorrendben tüntetnék fel a prioritásokat annak függvényében, hogy a saját térségükben mit tartanak a legnagyobb problémának, fejlesztendő területnek. A kérdésekre 250 válasz érkezett be, javarészt magyar anyanyelvű csíktérségi lakosok részéről.

A felmérés legfontosabb következtetései:

- **Általánosságban véve** a válaszadók háromnegyede az infrastruktúra fejlesztését helyezte a **prioritási sorrend élére**, fele a település kulturális és turisztikai vonzerejének növelését és az egészségügyi ellátórendszer fejlesztését;
- **Általánosságban véve a legkevésbé fontosnak tartott téma** az egyház szerepének erősítése;
- **A felsorolt 13 prioritásunk közül az öt legfontosabb téma** a kitöltők szerint: minőségi utak és hidak, gazdaság, egészség, fiatalok jövőképe (a román válaszadók esetében ezt kevéssel megelőzi az innováció), turizmus fejlesztése;
- **A felsorolt 13 prioritásunk közül a legkevésbé fontosnak ítélt témák** a magyar anyanyelvű válaszadók szerint az idősekkel való foglalkozás, valamint román kitöltők szerint a bukaresti-budapesti-brüsszeli kapcsolataink erősítése;
- **Csíktérségben** a költségvetés több mint felét a fiatalok jövőképe, az egészséges megye építésére, valamint gazdaságélénkítésre költenék, a legkevesebbet pedig határaink védelmére, a bukaresti-budapesti-brüsszeli kapcsolatok erősítésére és közösségépítésre szánák.
- **Udvarhely-térségben** a legtöbbet az infrastruktúra fejlesztésére, a fiatalok jövőképe és közösségépítésre költenének, 10%-nál kevesebbet pedig egy zöld, biztonságos és családbarát megye építésére.

- **Gyergyó-térségben** 50%-nál többet is költenének határaink védelmére, minimálist viszont közösségépítésre és a bukaresti–budapesti–brüsszeli kapcsolataink erősítésére.
- **Keresztúr-térségben** a legtöbbet az infrastruktúra fejlesztésére (utak, hidak), egészséges megyére költenének, a legkevesebbet pedig a biztonságra és a bukaresti–budapesti–brüsszeli kapcsolataink erősítésére.
- **Maroshévíz-térségben** a költségvetés több mint felét gazdaságélénkítésre költenék, minimálist viszont a közösségépítésre és a bukaresti–budapesti–brüsszeli kapcsolataink erősítésére.
- **A térségek tekintetében összesítve a legfontosabbnak tartott prioritás, témakör tehát a fiatalok jövőképe, a legkevesebb érdeklődést kiváltó téma pedig a bukaresti–budapesti–brüsszeli kapcsolataink erősítése.**

Felvezető

A következő négy év tevékenységét 13 prioritási pont köré szervezi Hargita Megye Tanácsa, ezért az intézmény elemzőcsoportja lakossági felmérést végzett ezen pontok mentén. A kérdőív célja volt kideríteni továbbá, hogy a lakosok milyen fontossági sorrendben tüntetnék fel a prioritásokat annak függvényében, hogy a saját térségükben mit tartanak a legnagyobb problémának, fejlesztendő területnek.

A kitöltők a következőkről vélekedhettek a felmérés kérdései által:

- 1. Összekötjük Székelyföldet:** biztonságos közlekedési feltételeket teremtünk, és átjárhatóvá tesszük a székely településeket, összekötjük közösségeinket Háromszékkal, Marosszékkal, illetve a szomszéd megyékkel.
- 2. Biztonságos megyét építünk:** megerősítjük, felszereljük önkéntes tűzoltóinkat, hegyimentő-szolgálatunkat.
- 3. Egészséges megyét építünk:** regionális szintű egészségügyet fejlesztünk, 100 új orvosoknak szánt lakást építünk. Emellett aktív, sportbarát megyét építünk!
- 4. Zöld megyét építünk:** Megvédjük természeti értékeinket, támogatjuk a biogáz üzemek és biomassa-rendszerek létrehozását, hivataljainkban 25%-kal csökkentjük a papíralapú ügyintézés, ösztönözzük a középületek energiahatékony felújítását.
- 5. A megye gazdaságát élénkítjük:** továbbra is szívügyünk az egyéni és családi gazdaságok megerősödése, szorgalmazzuk az újabb feldolgozó, szövetkezetek létesítését, népszerűsítjük és segítünk piacra juttatni a helyi termékeket. Inkubátorházakat és ipari parkokat létesítünk megyeszerte, amivel arra ösztönözzük a fiatalokat, hogy itthon maradjanak, itt fektessenek be, itthon hozzanak létre munkahelyeket.
- 6. Vonzó Székelyföldet építünk:** támogatjuk a vidéki, családbarát turizmus, a gasztroturizmus, sportturizmus és egészségügyi turizmus meghonosodását.
- 7. Családbarát megyét építünk:** támogatjuk a családalapító párokat, a bölcsődei, óvodai és délutáni foglalkoztatást, a nők rugalmas munkavállalásának ügyét, a falugondnoksági programot.
- 8. Jövőképet a fiataloknak!** Továbbra is felkaroljuk a szakoktatást, harcolunk azért, hogy a román nyelvet gyermekeink eredményesen elsajátíthassák, hátrányok nélkül

érettségizhessenek; segítjük a pályaorientációt, és folytatjuk gyakornoki és ösztöndíjprogramjainkat.

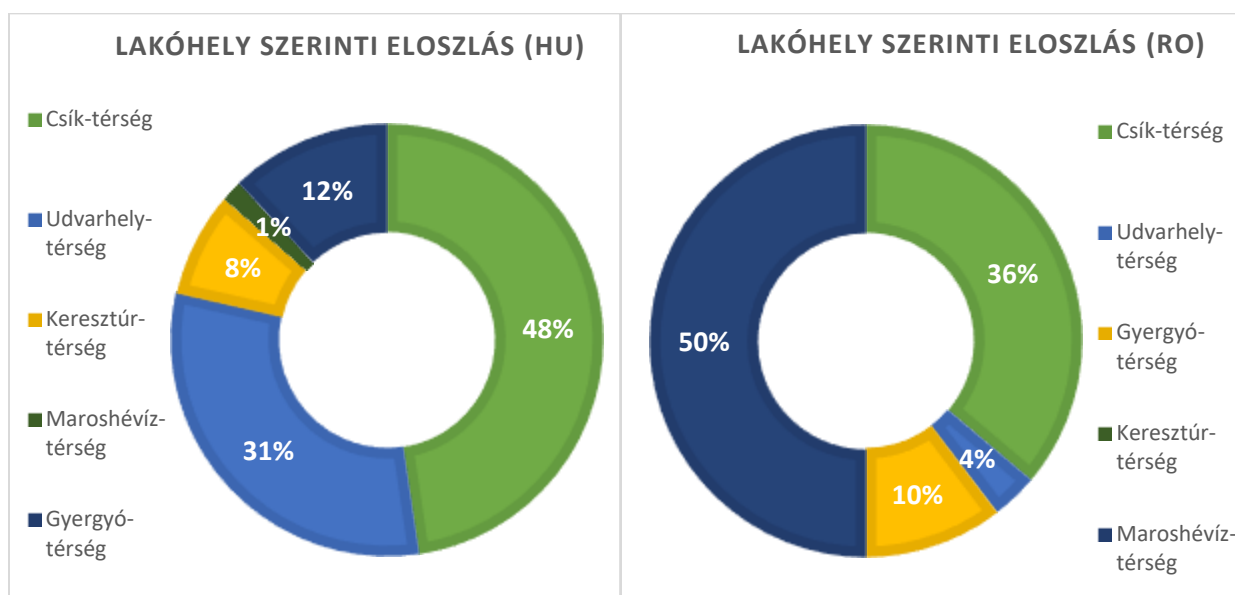
- 9. Együtt időseinkkel!** Támogatjuk egy aktív idősor lehetőségeinek a megteremtését, az otthoni gondozást, idősotthonok építését.
- 10. Innovatív megyét építünk:** támogatjuk a kutatásokat, a digitális oktatás fejlesztését, a bürokrácia csökkentését, és inkubátorházak létesítésével is segítjük vállalkozóinkat.
- 11. Közösséget építünk!** Megvédjük szimbólumainkat, faluképünket, identitásunkat, támogatjuk egyházainkat, civil szervezeteinket.
- 12. Megvédjük külső és belső határainkat és jogainkat:** harcolunk a jog eszközével, visszaszerezünk jogtalanul elvett területeinket, Úzvölgyében és a Békás-szorosban egyaránt. Erősítjük és folytatjuk a földtulajdonjog tisztázásának a folyamatát.
- 13. A három B:** támogatást szerzünk a három fővárosból (Bukarestből, Budapestről, Brüsszelből); felsőbb szinteken harcolunk olyan ügyeinkért, amelyekre helyben nem találunk megoldást. Kárpát-medencében gondolkodunk, testvérmegyéinkkel együtt!

A kérdőívet lehetőség volt magyar, valamint román nyelven is kitölteni. A felmérés három héten keresztül folyt a februári hónap folyamán, és 250 válasz érkezett be, javarészt 45 év alatti állampolgároktól. Jelen beszámoló a felmérés eredményeit hivatott bemutatni.

A Hargita megyei lakosság körében végzett felmérés eredményei

Demográfiai adatok

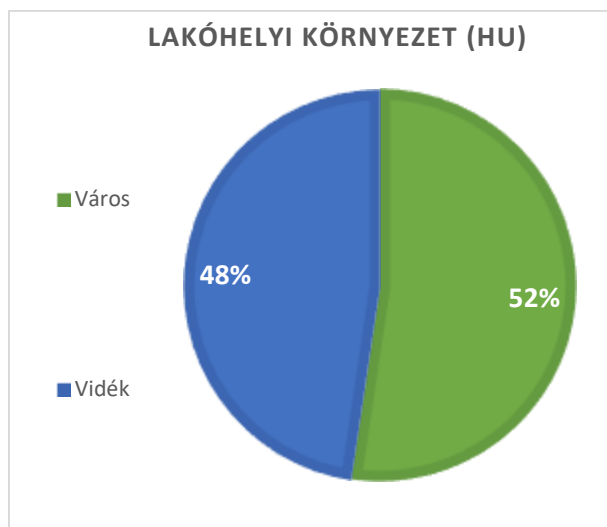
A kérdőívet 250 személy töltötte ki, 77 százalékuk magyar, 24 százalékuk pedig román anyanyelvű, ez azonban összefügg a megye etnikai eloszlásával is. A magyar anyanyelvű lakosok többsége, azaz 48%-a Csík-térségben él, 31%-uk Udvarhely-térségben, 12%-uk Gyergyó-térségben, 8%-uk Keresztúr-térségben, míg Maroshévíz-térségben 2%-uk. Ezzel szemben a román anyanyelvű kitöltők körében ezek az arányok változnak: a legtöbb válasz, azaz 50% Maroshévíz térségéből érkezett, míg Keresztúr-térségből egy sem.

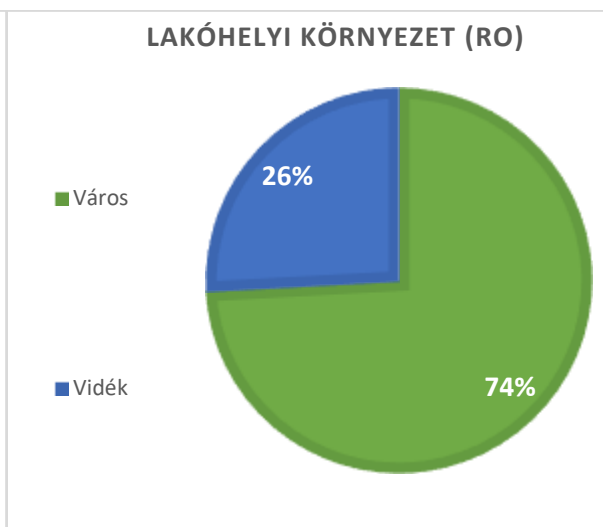
1. ábra: lakóhely szerinti eloszlás (HU)

2. ábra: lakóhely szerinti eloszlás (RO)

A kérdőívből továbbá kiderül még egy különbség: a magyar anyanyelvű kitöltők közel fele-fele arányban élnek vidéken és városon, míg a román anyanyelvű kitöltők háromnegyede városon.

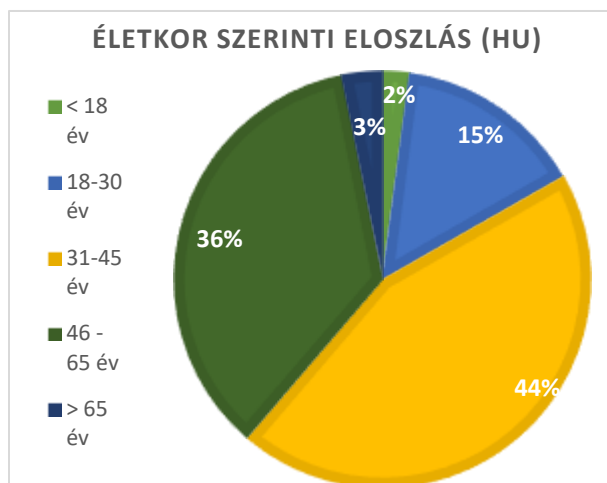

3. ábra: lakóhelyi környezet (HU)

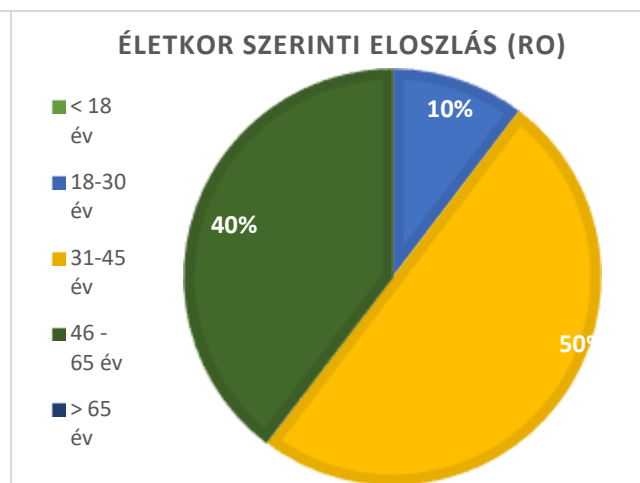

4. ábra: lakóhelyi környezet (RO)

A román kitöltők esetében nagyjából egyenlő arányban töltötték ki nők és férfiak a kérdőívet, míg a magyar kitöltők esetében szinte háromnegyede férfi. Hasonlóképpen alakult az életkor szerinti eloszlás is: a kérdőívet mindkét csoport tekintetében a 31-45 év közöttiek töltötték ki a legtöbbször. A magyar anyanyelvűek esetében a kitöltők 45%-a 31-45 év közötti, 36%-a 46-65 év közötti, 15%-a 18-30 év közötti, 3%-a 65 év feletti, míg 2%-a 18 év alatti. A román anyanyelvű kitöltők tekintetében hasonlóképp fele tartozik a 31-45 év közötti korosztályba, 40%-a a 46-65 éves korosztályba, és 10%-a a 18-30 éves korosztályba. Ebben az esetben 18 év alattiak és 65 év felettiak nem töltötték ki a kérdőívet.

5. ábra: életkor szerinti eloszlás (HU)

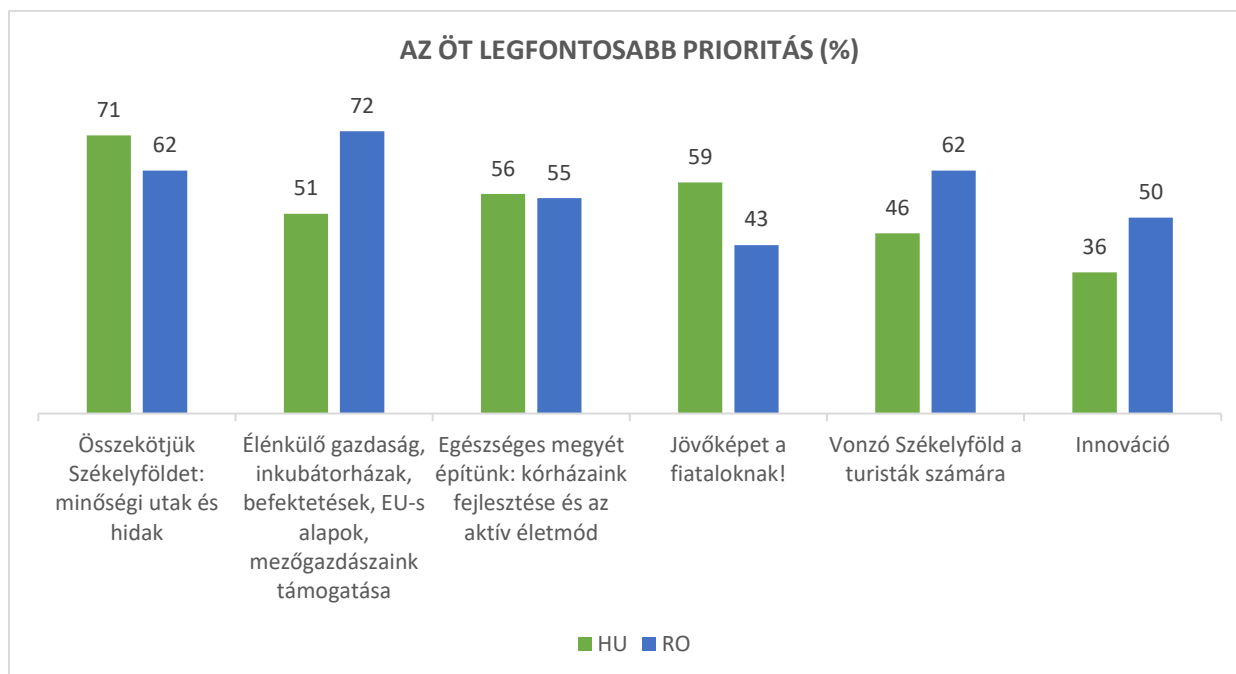

6. ábra: életkor szerinti eloszlás (RO)

Hargita megye 13 prioritásának fontossági sorrendje a lakosság szemszögéből

A kitöltők szavazhattak arról, hogy saját megítélésük szerint a felsorolt pontok közül melyek azok, amelyeknek a jövőben alapvetően kellene meghatározni lakóhelyük térségének fejlesztését, jelen kérdésnél több választ is megjelölhettek. A válaszadók háromnegyede az infrastruktúra fejlesztését helyezte a prioritási sorrend élére, fele a település kulturális és turisztikai vonzerejének növelését és az egészségügyi ellátórendszer fejlesztését, valamint az oktatási intézmények továbbfejlesztését. A legkevesebb szavazatot egyöntetűen az egyház szerepének erősítése kapta.

A két csoport kissé eltérően rangsorolta a legfontosabb öt prioritást. A magyar anyanyelvű kitöltőknek fontossági sorrendben a következők a jelentősebbek: minőségi utak és hidak, fiatalok jövőképe, gazdaság, egészség, turizmus fejlesztése. Ezzel szemben a román anyanyelvű kitöltők a gazdaságélénkítést első helyre rangsorolták, második legfontosabbként a minőségi utak és hidak témakörét valamint a turizmus fejlesztését jelölte meg, további fontos pontként az egészséges megye, valamint az innováció is szerepel, a magyar kitöltők részéről kiemelkedően fontos téma, a fiatalok jövőképe ebben az esetben a hatodik helyre került. A legkevésbé fontosnak ítélt témák a magyar anyanyelvű kitöltők szerint az idősekkel való foglalkozás, valamint a román kitöltők szerint a bukaresti-budapesti-brüsszeli kapcsolataink erősítése.

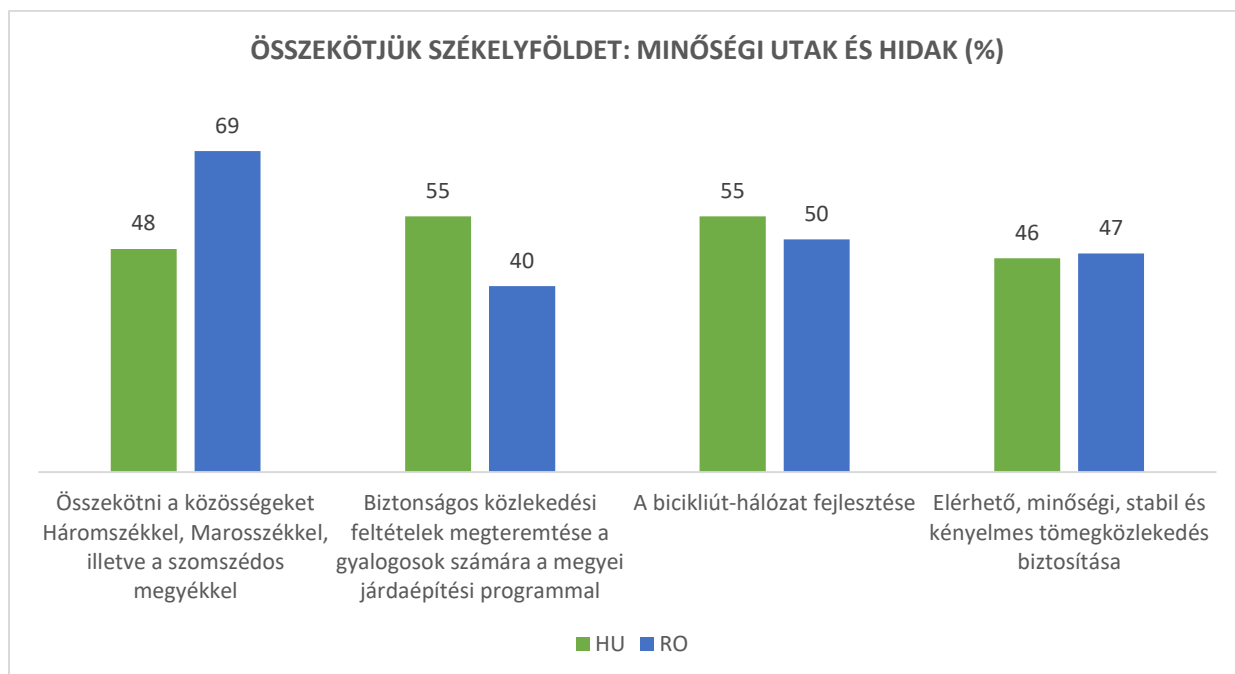
7. ábra: az öt legfontosabb prioritás (%)

Hargita megye 13 prioritása területekre lebontva

A kérdőív következő szakaszában a válaszadók kiválaszthatták, hogy egyes prioritásokon belül mely területek fejlesztését tartják a legfontosabbnak a lakóhelye térségében, több választ is megjelölhettek.

1. Összekötjük Székelyföldet: minőségi utak és hidak

A magyar anyanyelvű válaszadók a gyalogosok számára biztonságos közlekedési feltételek megteremtését tartották a legfontosabbnak a megyei járdaépítési program által, míg a román anyanyelvűek számára sokkal fontosabb a közösségek összekötése Háromszékkal, Marosszékkal, illetve a szomszédos megyékkel. Mindkét célcsoport számára jelentősegteljes továbbá a bicikliút-hálózat fejlesztése és elérhető, minőségi, stabil és kényelmes tömegközlekedés biztosítása.

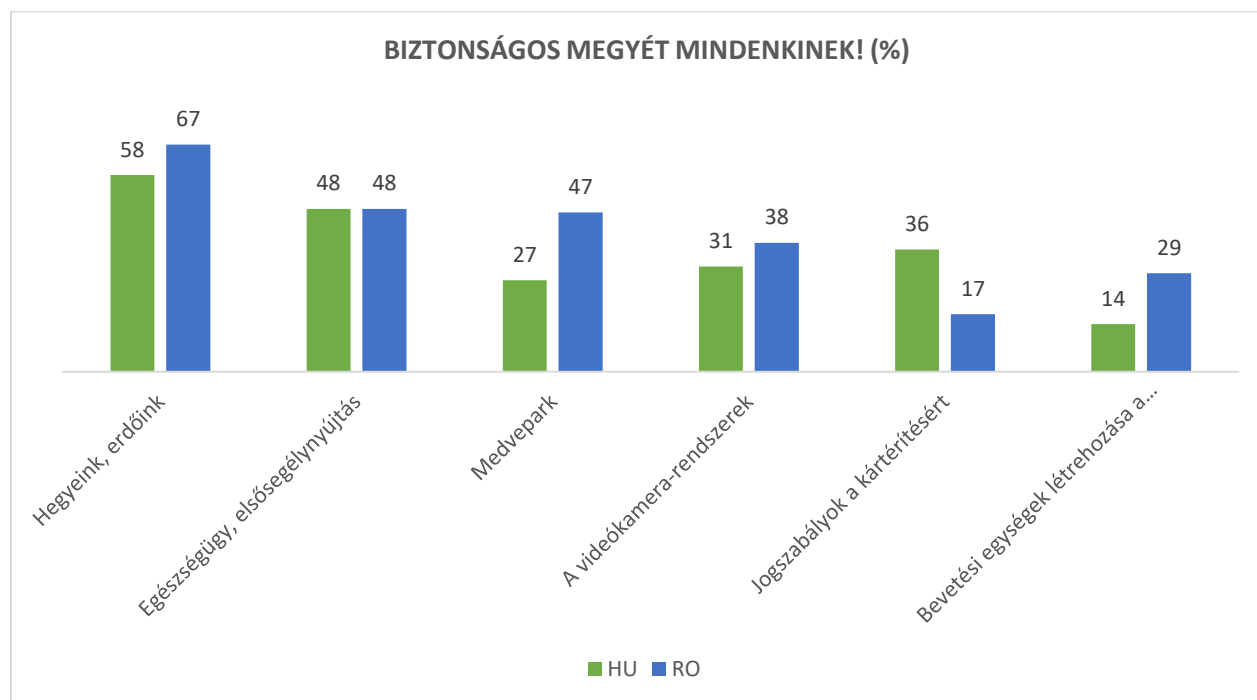

8. ábra: összekötjük Székelyföldet: minőségi utak és hidak (%)

2. Biztonságos megyét mindenkinek!

Mindkét célcsoport egyöntetűen elsőszámú prioritásnak tartotta a hegyeink, erdőink védelmét, valamint az orvosi központoktól távol eső településeken az egészségügyi és elsősegélynyújtási lehetőségek bővítését önkéntes tűzoltók kiképzése által. A további prioritásokat illetően a vélemények megoszlanak a román és magyar kitöltők között. A román anyanyelvű megkérdezettek a fentiek után következő prioritásként egy medvepark létrehozását javasolják a medveproblémák megoldásáért, míg a magyar kitöltők körében más témák fontosabbak. A jogszabályok megváltoztatása, szakszerű megelőzés és vadgazdálkodás bevezetése a gyors és teljes körű kártérítésért a magyar kitöltők szerint a harmadik legfontosabb cél, míg a román kitöltők esetében a bevetési egységek létrehozása a medveproblémák megelőzésére ennél jóval fontosabb, ez is igazolja azt, hogy a medvekérdés a román kitöltőink körében fontosabb témát képez. Azonban a videókamera-rendszerek bővítése hasonlóan fontos mindkét célcsoport

véleménye szerint. A legkevésbé fontos téma mindkét csoport szerint a közösségi őrszolgálatok elterjesztése.

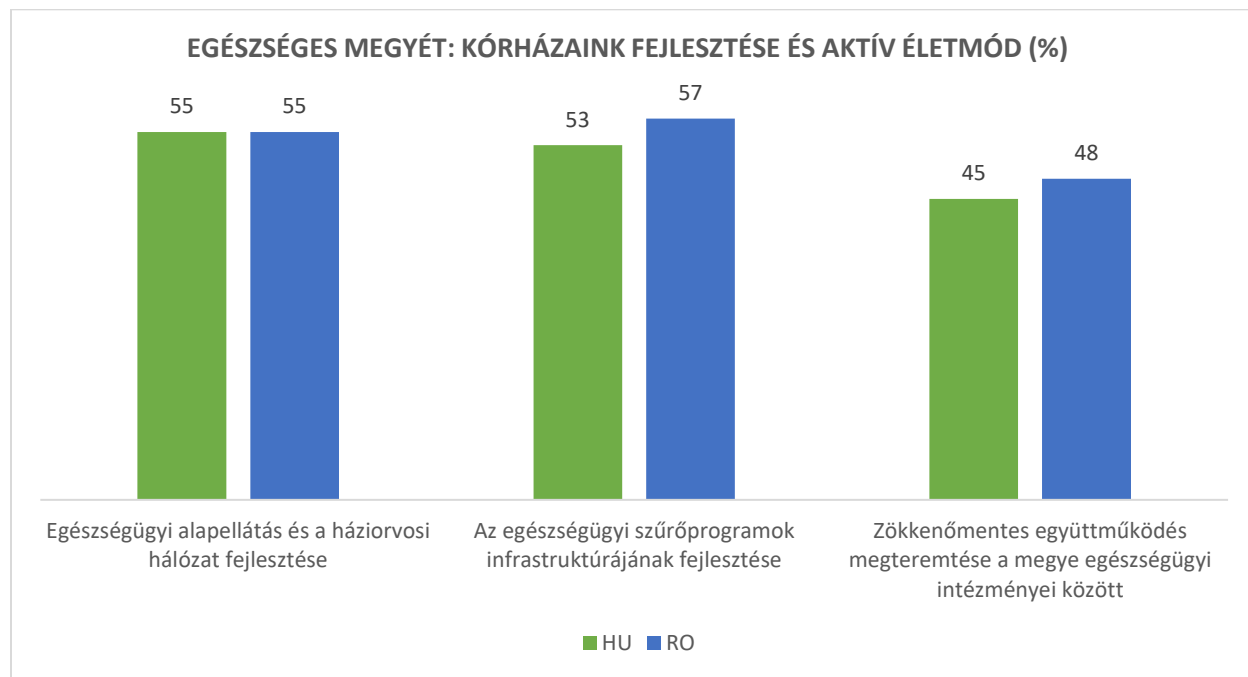

9. ábra: biztonságos megyét mindenkinek! (%)

3. Egészséges megyét: kórházaink fejlesztése és aktív életmód

Ebben a témában a válaszadók egyöntetűen az egészségügyi alapellátás és a háziiorvosi hálózat fejlesztését tartották a legfontosabb szempontnak, ugyanígy az egészségügyi szűrőprogramok infrastruktúrájának fejlesztését és a zökkenőmentes együttműködés megteremtését a megye egészségügyi intézményei között. A magyar válaszadók továbbá prioritásként kezelnék a lakossági és iskolai egészségügyi tájékoztatás fejlesztését és rendszeresítését (39%), a megyei kórház infrastruktúrájának bővítését (39%), valamint az élsportok és a tömegsportok támogatását (41%), a román válaszadók a megyei kórház infrastruktúrájának bővítését (41%) ugyanúgy fontosnak látták, emellett az egészséges táplálkozás és az egészséges életmód népszerűsítésének támogatását is (44%). A magyar anyanyelvű kitöltők az orvoslakások építését

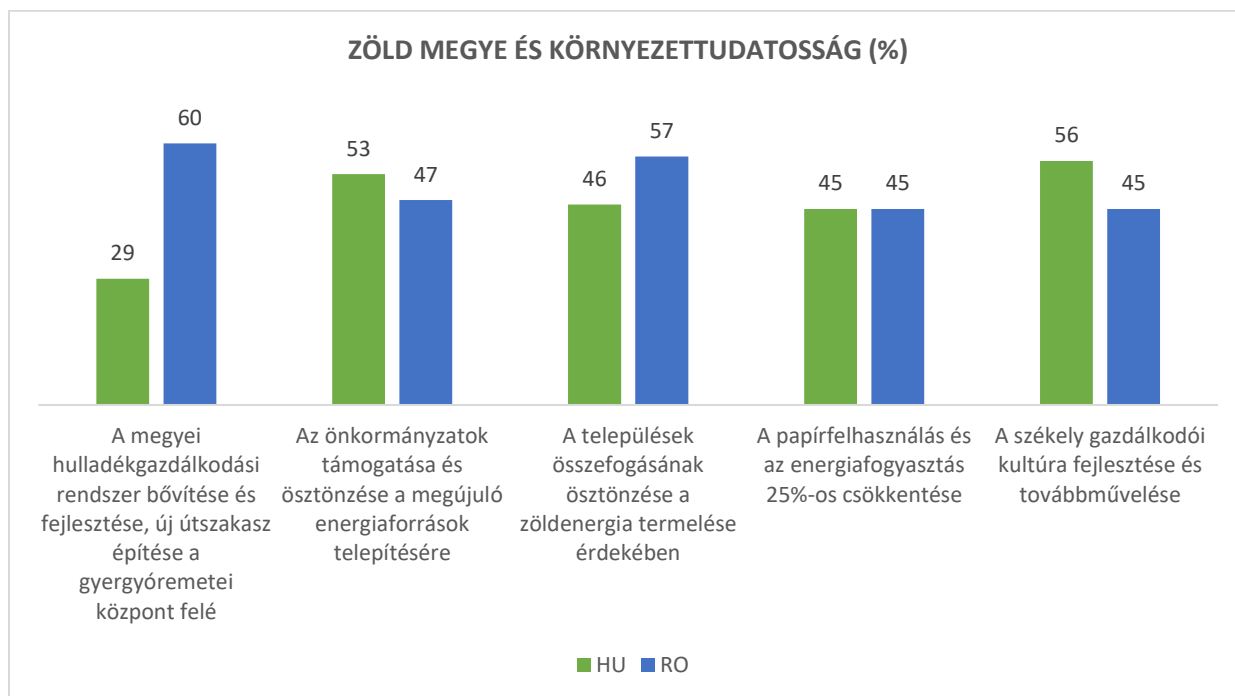
(26%) tartották a legkevésbé fontosnak, a román anyanyelvű kitöltők pedig a sportlétesítmények és sportszakemberek felkészítését (11%).

10. ábra: egészséges megyét: kórházaink fejlesztése és aktív életmód (%)

4. Zöld megye és környezettudatosság

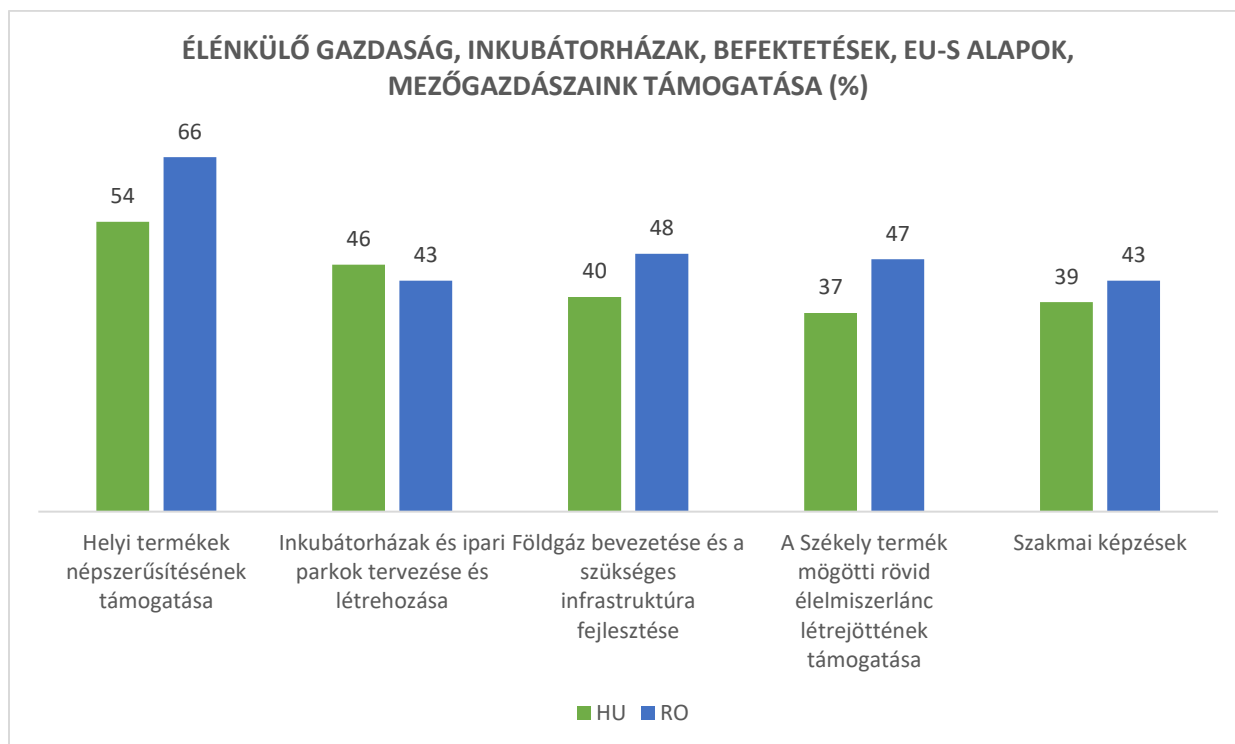
A környezettudatosság témáját illetően is megoszlanak a vélemények. Míg a román válaszadók a megyei hulladékgazdálkodási rendszer bővítését és fejlesztését tartották a legnagyobb prioritásnak a témában (60%), addig a magyar kitöltők ezt tartották az egyik legkevésbé fontosnak a felsoroltak közül (29%). A magyar lakosság válaszadói szerint a legnagyobb prioritást élvező téma a székely gazdálkodói kultúra fejlesztése és továbbművelése, a második helyre sorolták az önkormányzatok támogatását és ösztönzését a megújuló energiaforrások telepítésére, míg ebben a pozícióban a román lakosság válaszadói inkább a települések összefogásának ösztönzését szorgalmazták a zöldenergia termelése érdekében. A harmadik pont, amelyre fontos hangsúlyt fektetni, mindkét mért csoport esetében a papírfelhasználás és az energiafogyasztás 25%-os csökkentése.

11. ábra: zöld megye és környezettudatosság (%)

5. Élénkülő gazdaság, inkubátorházak, befektetések, EU-s alapok, mezőgazdászaink támogatása

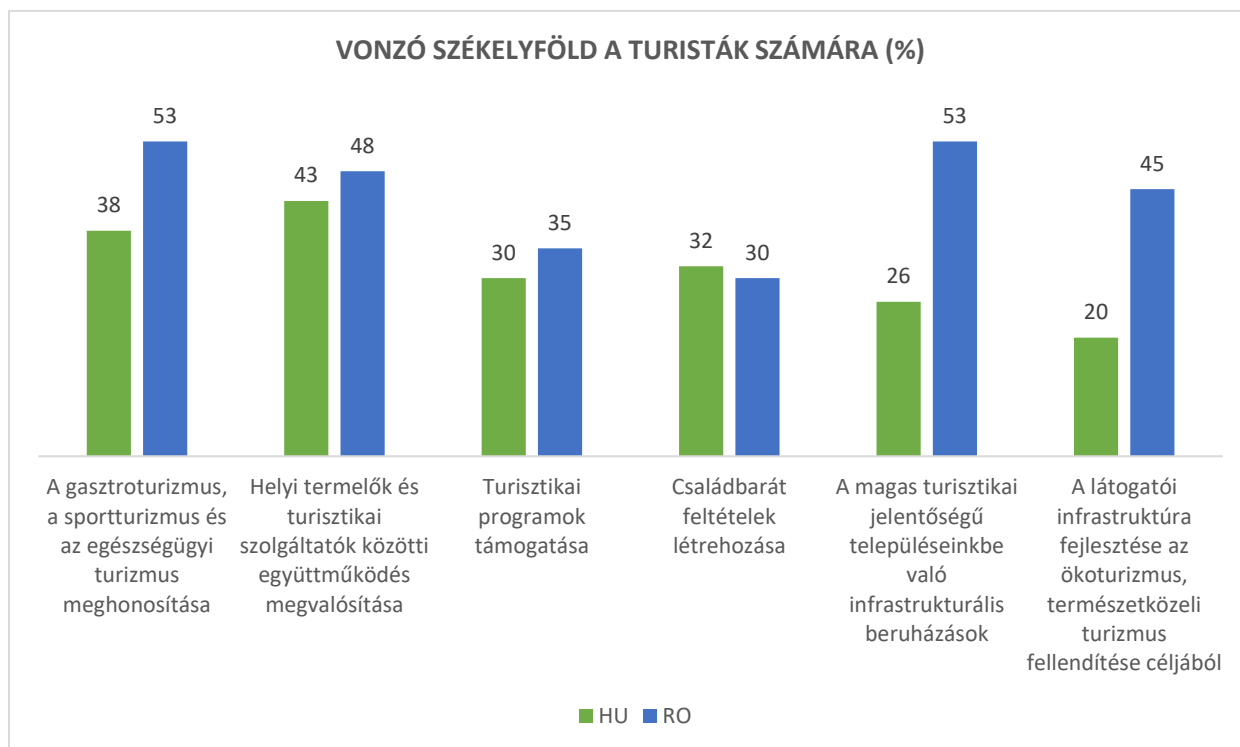
A gazdaságélénkítés kapcsán a megkérdezettek a helyi termékek népszerűsítésének támogatását tartják a legfontosabbnak. Míg a román nyelvű kitöltők a földgáz bevezetését és a szükséges infrastruktúra fejlesztését a második legfontosabb célnak sorolták, addig a magyar kitöltők ezt a harmadik legfontosabbnak ítélték. A magyar kitöltők számára második legfontosabbnak értékelt célt, az inkubátorházak és ipari parkok tervezését és létrehozását a román kitöltők jóval hátrébb sorolták. A Székely termék mögötti rövid élelmiszerlánc létrejöttének támogatását a román kitöltők fontosabbnak tartották, mint a magyar kitöltők.

12. ábra: élénkülő gazdaság, inkubátorházak, befektetések, EU-s alapok, mezőgazdászaink támogatása (%)

6. Vonzó Székelyföld a turisták számára

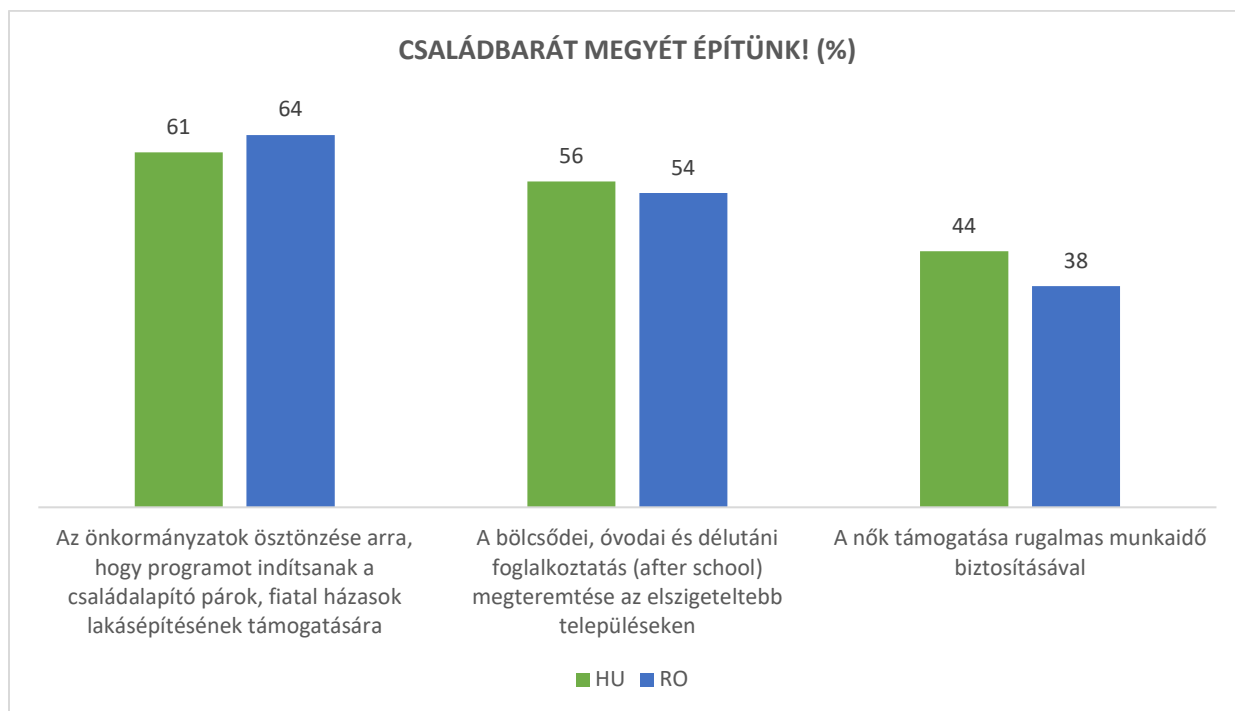
A turizmus az egyik olyan témakör, amelyben a legtöbb prioritási pont szavazatot kapott. A legnagyobb prioritást élvező célokat képezik a gasztroturizmus, a sportturizmus és az egészségügyi turizmus meghonosítása, a magyar anyanyelvű kitöltők továbbá a helyi termelők és turisztikai szolgáltatók közötti együttműködés megvalósítását támogatja kiemelten, míg a román anyanyelvű kitöltők inkább a látogatói infrastruktúra fejlesztését az ökoturizmus, természetközeli turizmus fellendítése céljából. A turisztikai programok támogatását és a családbarát feltételek létrehozását a magyar kitöltők egynegyede támogatja.

13. ábra: vonzó Székelyföld a turisták számára (%)

7. Családbarát megyét építünk!

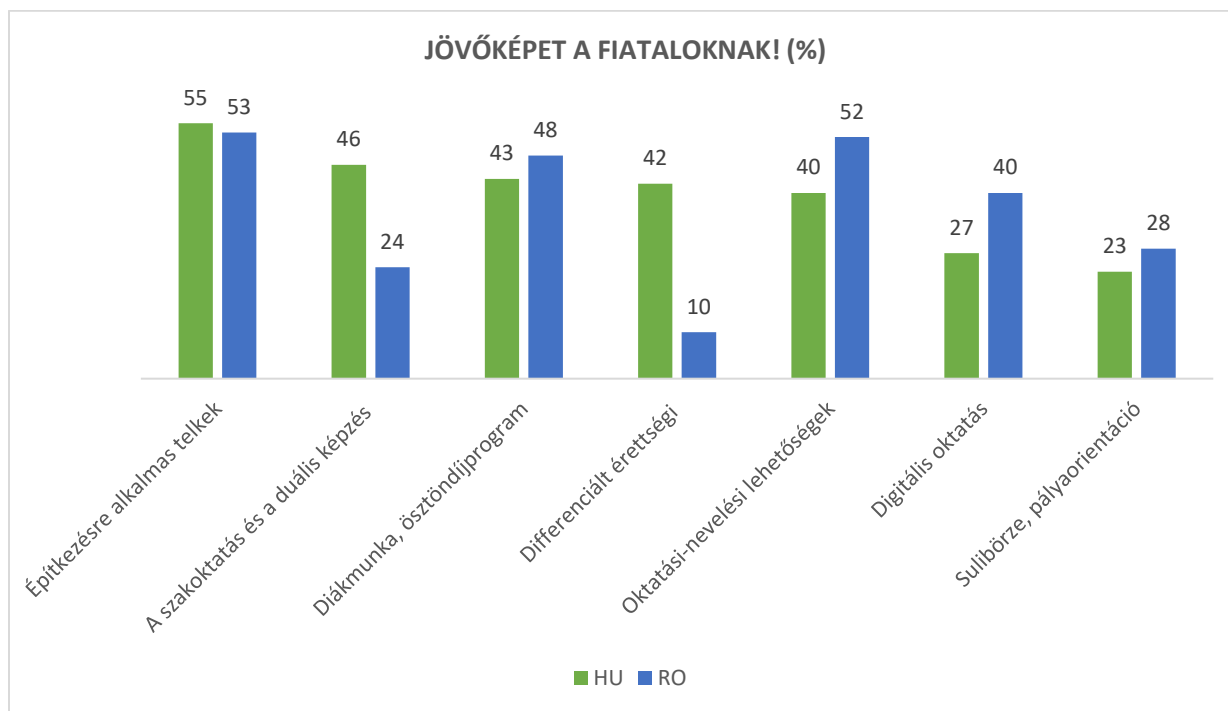
A családbarát kezdeményezések kapcsán a vélemények találkoznak, ugyanis mindkét célcsoport több mint fele támogatja az önkormányzatok ösztönzését arra, hogy programot indítsanak a családalapító párok, fiatal házaspárok lakásépítésének támogatására, valamint a bölcsődei, óvodai és délutáni foglalkoztatás (after school) megteremtését az elszigeteltebb településeken is. A nők támogatását rugalmas munkaidő biztosításával a magyar válaszadók majdnem fele, a román válaszadók egyharmada tartja fontosnak.

14. ábra: családbarát megyét építünk! (%)

8. Jövőképet a fiataloknak!

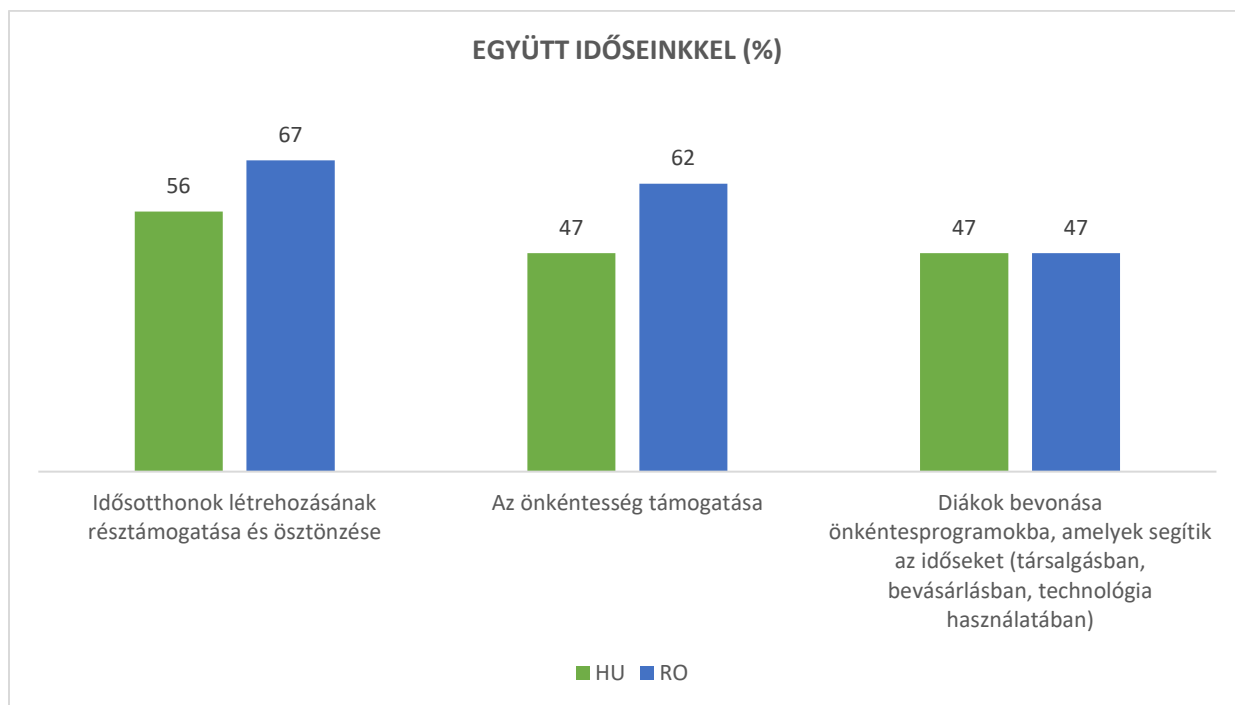
A fiatalok számára építkezésre alkalmas telkek biztosítása a legfontosabb prioritás a kategórián belül, mindkét csoport számára. A további eredmények viszonylag ellentmondásosak. Ami a magyar lakosság számára kiemelt fontossággal bír, például szakoktatás, duális képzés, differenciált érettségi lehetőségének biztosítása, az a román lakosság körében kevés szavazatot kapott, ezzel ellentétben, ami a magyar kitöltők körében volt kevésbé népszerű, mint például az oktatási-nevelési lehetőségek bővítése, a digitális oktatás feltételeinek megteremtése, a sulibörzék és pályaorientáció megszervezése, az a román lakosság körében több szavazatot kapott. A magyar anyanyelvű kitöltők majdnem fele tartja fontosnak a szakoktatás és a duális képzés lehetőségének biztosítását, tantermek felszerelését, a román anyanyelvű kitöltők válasza alapján ez a cél kevésbé fontos, szerintük inkább az oktatási-nevelési lehetőségek bővítésére kellene hangsúlyt fektetni (52%). Egy további közös pont, a diákmunkák, ösztöndíjprogramok, kutatásfejlesztés, ifjúsági egyesületek támogatása a harmadik a prioritási listán.

15. ábra: jövőképet a fiataloknak! (%)

9. Együtt időseinkkel

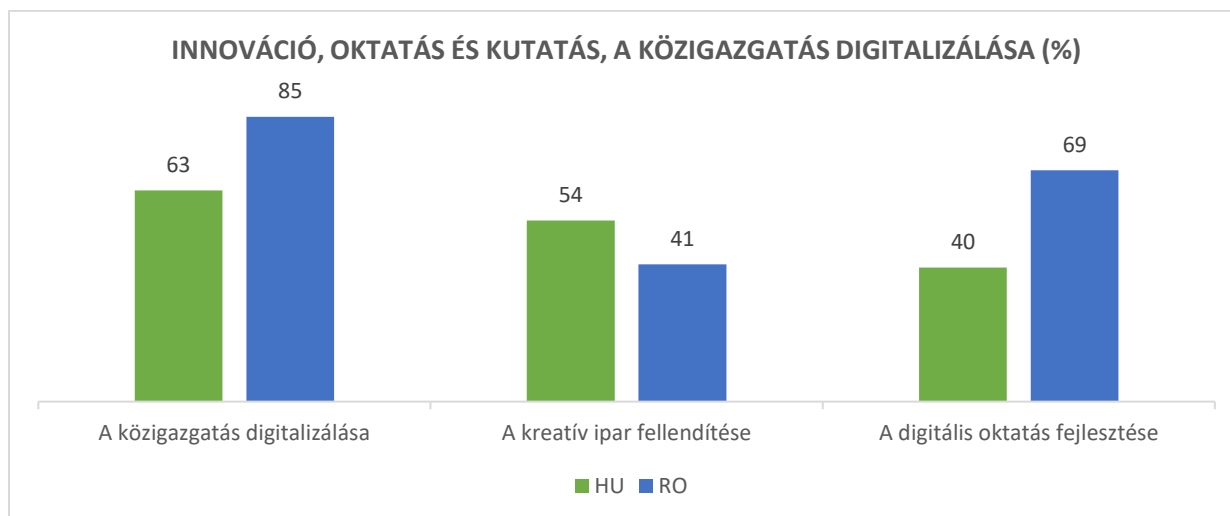
Habár a felsorolt 13 prioritásunk közül a román kitöltőkhöz viszonyítva a magyar anyanyelvű kitöltők az egyik legkevésbé fontos témának sorolták be az idősekkel való foglalkozást, de a kategórián belül hasonlóan gondolkodik a két megkérdezett csoport. A román illetve magyar anyanyelvű kitöltők is a következő három témát tartották a legfontosabbnak: idősoththonok létrehozásának résztámogatása és ösztönzése, az önkéntesség támogatása, diákok bevonása önkéntes programokba, amelyek segítik az időseket (társalgásban, bevásárlásban, technológia használatában).

16. ábra: együtt időseinkkel (%)

10. Innováció, oktatás és kutatás, a közigazgatás digitalizálása

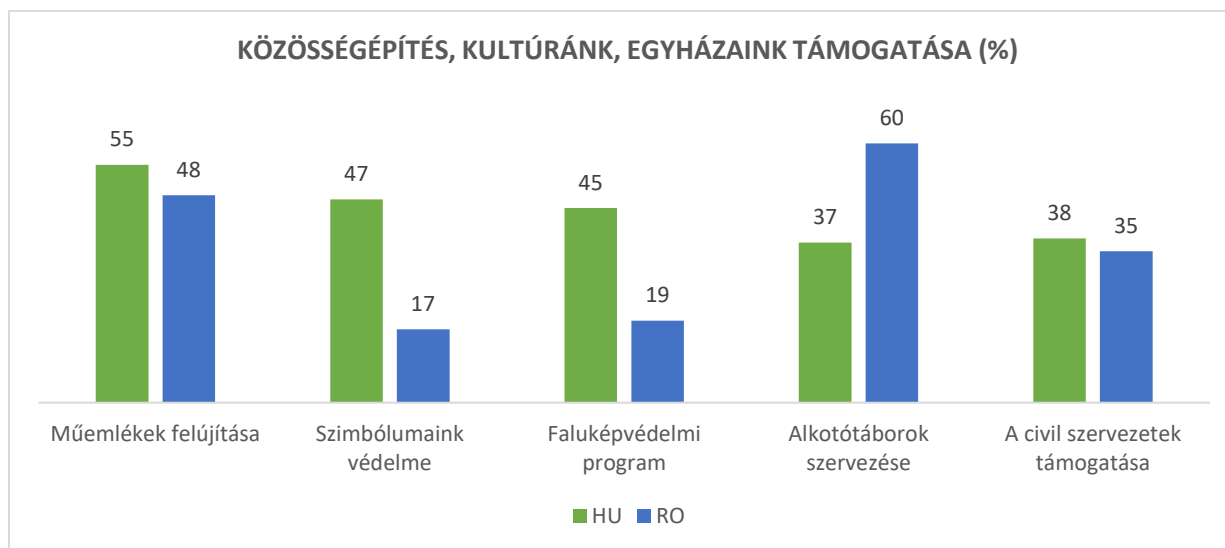
Ezen a téren a kitöltők egyhangúan a közigazgatás digitalizálását tartották a legnagyobb prioritásnak, azonban a digitális oktatás irányába mutatott kisebb érdeklődés a magyar anyanyelvű kitöltők részéről ebben az esetben is megmutatkozott. Ők a kreatív ipar fellendítését fontosabbnak tartották a digitális oktatás fejlesztésénél, a román nyelvű kitöltők pedig pontosan fordítva vélekednek e két kezdeményezésről.

17. ábra: innováció, oktatás és kutatás, a közigazgatás digitalizálása (%)

11. Közösségépítés, kultúránk, egyházaink támogatása

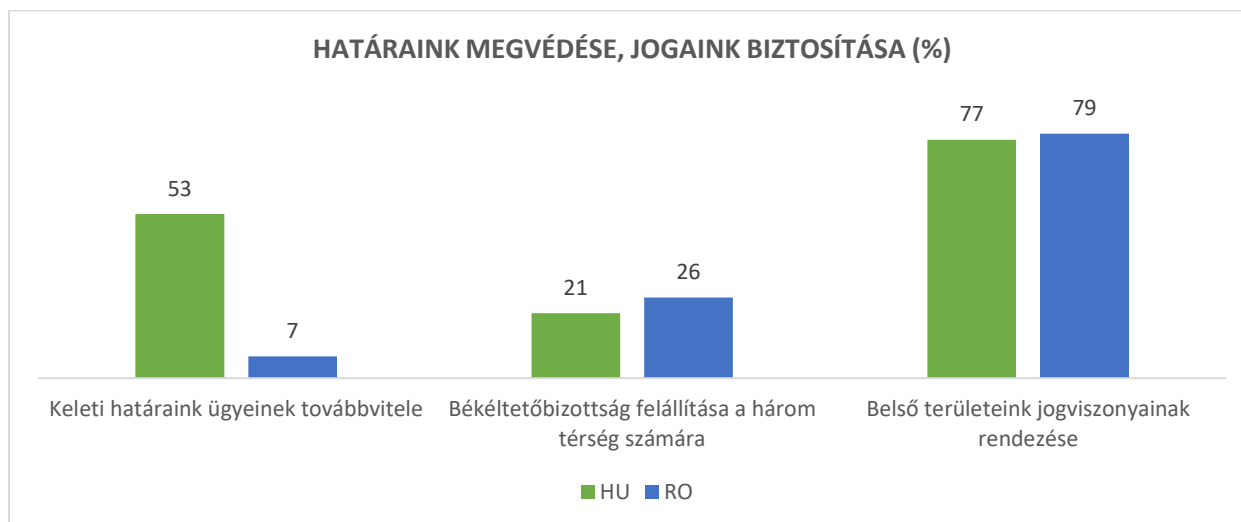
A közösségépítéshez, kultúrához kapcsolható prioritásaink közül a műemlékek felújítását mindkét megkérdezett csoport fontosnak tartja; a magyar anyanyelvű kitöltőinknek ez az első számú prioritás, míg a román anyanyelvű kitöltők esetében ezt megelőzi az alkotótáborok szervezése. A magyar ajkú kitöltők a szimbólumaink védelmét és a faluképvédelmi programot tartották kiemelt fontosságúnak, míg a román ajkúak a civil szervezetek támogatását, ezáltal az együttgondolkodás erősítését tartották fontosabbnak. Az e-kultúra-modell elterjedésének támogatását viszont kevésbé szorgalmazták a kitöltők.

18. ábra: közösségépítés, kultúránk, egyházaink támogatása (%)

12. Határaink megvédése, jogaink biztosítása

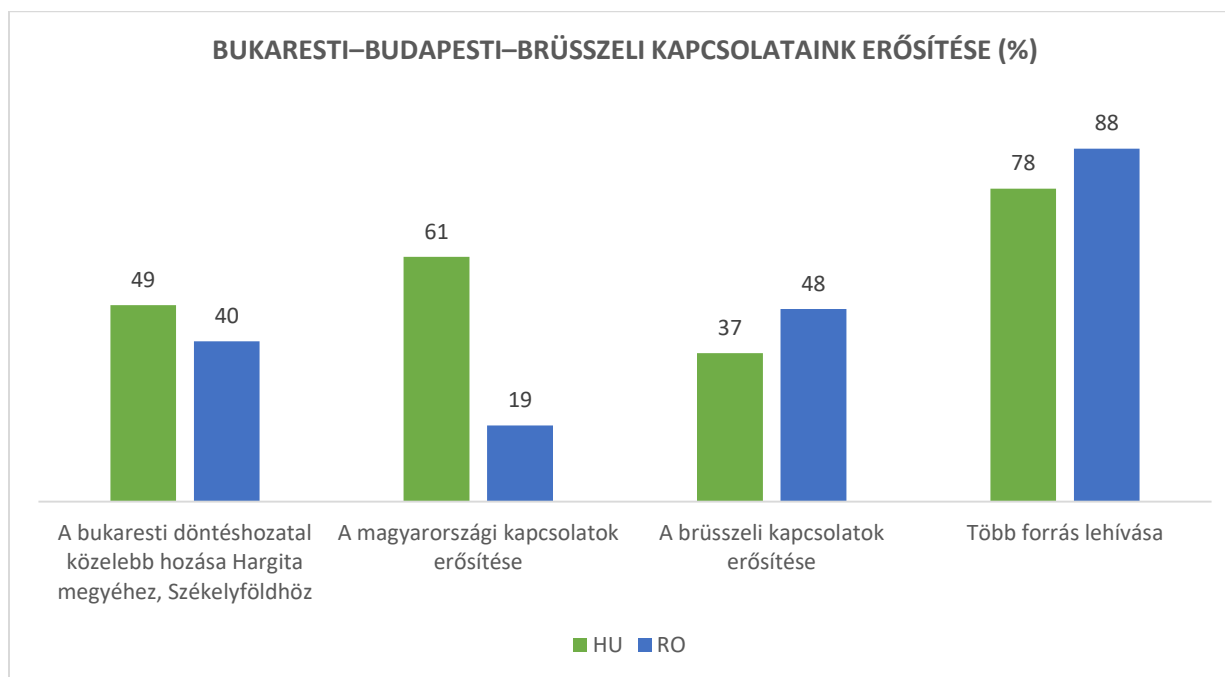
Belső területeink jogviszonyainak rendezését mindkét célcsoport a legfontosabbnak tartja a kategórián belül, háromnegyedük szavazott erre, míg keleti határaink ügyeinek továbbvitele csupán a magyar anyanyelvű kitöltőknek fontos, a román ajkúaknak inkább egy békéltetőbizottság felállítása a három térség számára.

19. ábra: határaink megvédése, jogaink biztosítása (%)

13. Bukaresti–budapesti–brüsszeli kapcsolataink erősítése

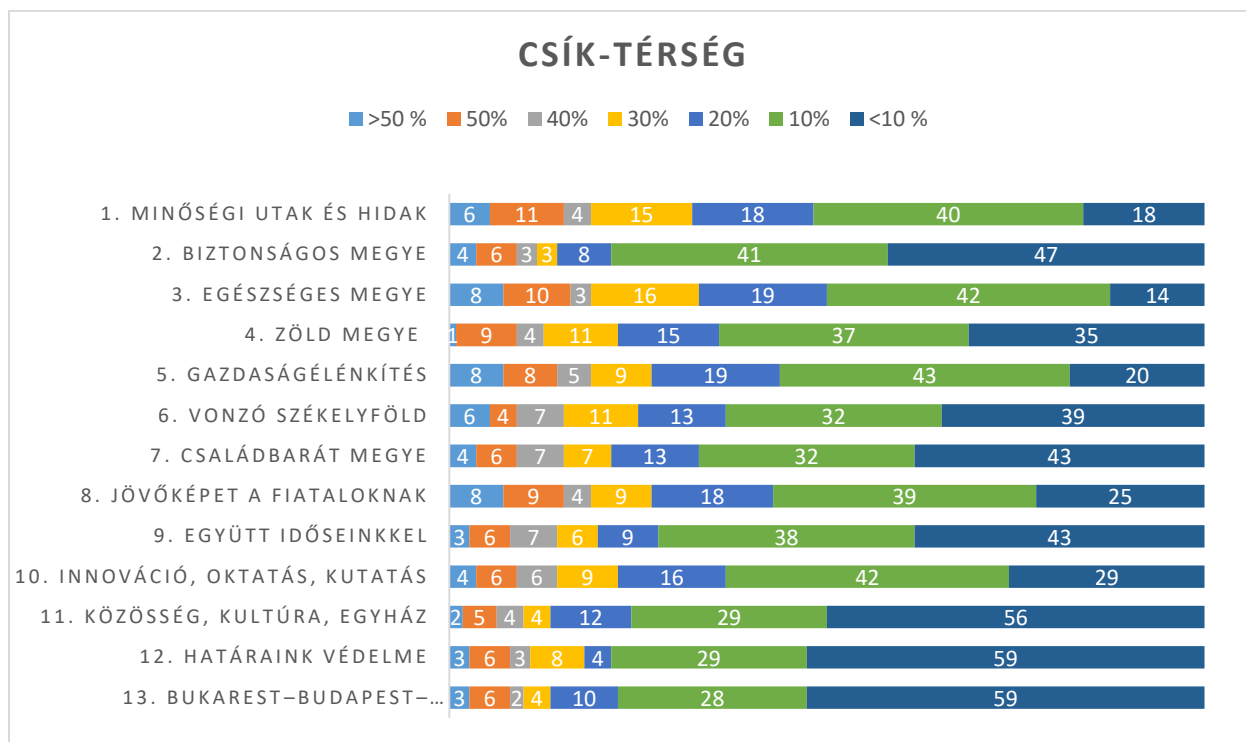
Az eredményekből egyértelműen látszik, hogy a több forrás lehívása jelenti a legnagyobb prioritást ebben a pontban, a román nyelvű kitöltők majdnem 90%-a, míg a magyar nyelvű kitöltők több mint háromnegyede kiemelt fontosságúnak ítéli ezt a célt. A további eredmények érdekesen alakultak, és ezáltal is szembetűnik a két csoport közötti különbség, hovatartozás. A magyar ajkúak 60%-a a magyarországi kapcsolatok erősítését szorgalmazza, míg a brüsszeli kapcsolatok erősítését mindössze egyharmada tartja fontosnak. A román ajkúak körében pedig épp ellenkezőleg a brüsszeli kapcsolatok erősítése kapott több szavazatot, míg a magyarországi kapcsolatok erősítése a legkevesebbet, azaz 19%-ot. A bukaresti döntéshozatal közelebb hozása Hargita megyéhez, Székelyföldhöz nagyjából egyformán fontos mindkét csoport számára, az értékek mindkét esetben 50%-hoz közelítenek.

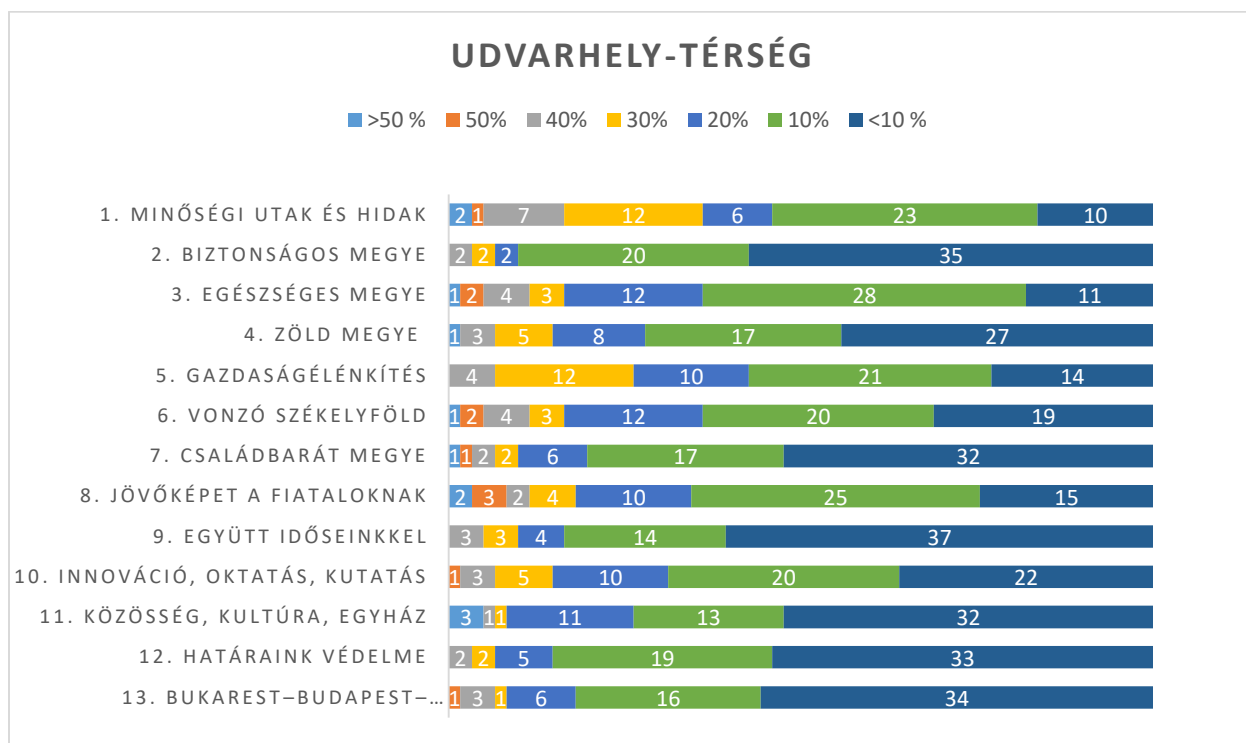
20. ábra: bukaresti–budapesti–brüsszeli kapcsolataink erősítése (%)

A megye költségvetésének elosztása térségek és prioritások függvényében a lakosság meglátásai szerint

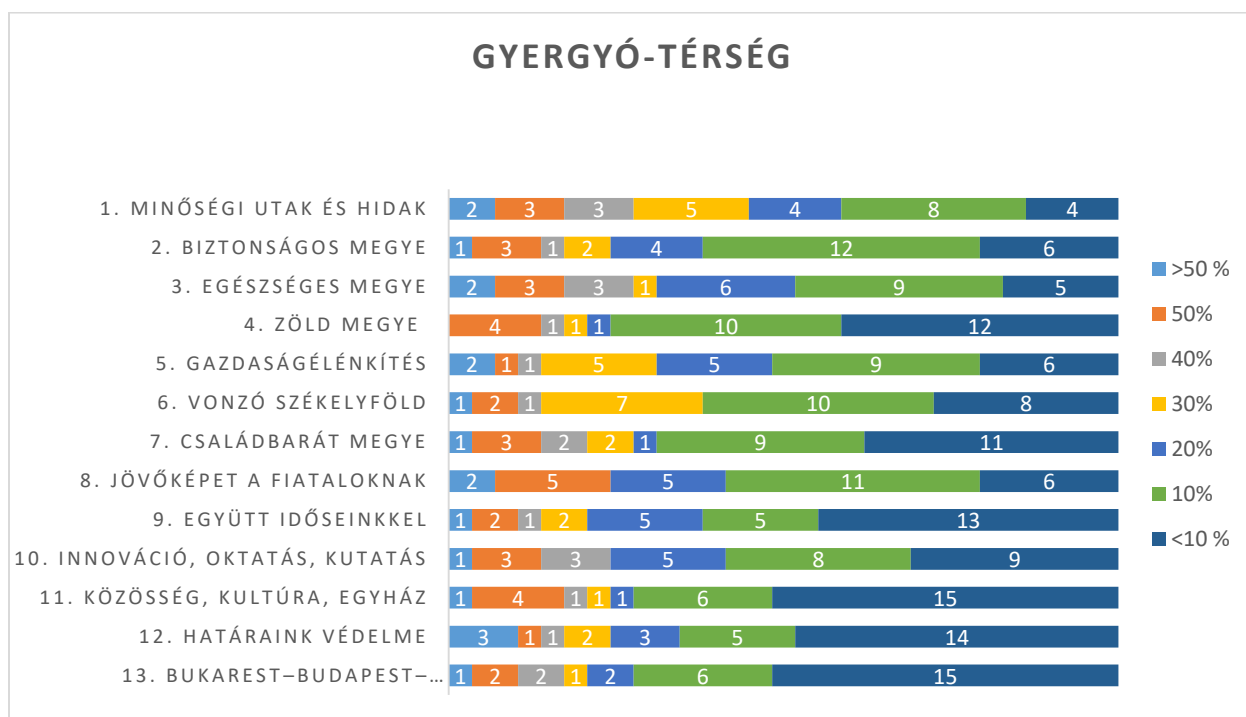
Arra kértük a kérdőívet kitöltőket, hogy értékeljék, hogyan osztanák el a megye költségvetését a prioritások fontosságának függvényében. A 13 prioritás mentén a válaszadók megjelölhették, hogy egyes prioritásra a költségvetés hány százalékát szánják (kevesebb mint 10%, 10%, 20%, 30%, 40%, 50%, több mint 50%). Csík-térségben a költségvetés több mint felét a fiatalok jövőképe, az egészséges megye építésére, valamint gazdaságélénkítésre költenék, a legkevesebbet pedig határaink védelmére, a bukaresti-budapesti-brüsszeli kapcsolatok erősítésére és közösségépítésre szánják. Udvarhely-térségben a legtöbbet az infrastruktúra fejlesztésére, a fiatalok jövőképe és közösségépítésre költenék, 10%-nál kevesebbet pedig egy zöld, biztonságos és családbarát megye építésére. Gyergyó-térségben viszont 50%-nál többet is költenének határaink védelmére, minimálist viszont közösségépítésre és a bukaresti–budapesti–brüsszeli kapcsolataink erősítésére. Keresztúr-térségben a legtöbbet az infrastruktúra fejlesztésére (utak, hidak), egészséges megyére költenének, a legkevesebbet pedig a biztonságra és a bukaresti–budapesti–brüsszeli kapcsolataink erősítésére. Végezetül Maroshévíz-térségben a költségvetés több mint felét a gazdaságélénkítésre költenének, minimálist viszont közösségépítésre és a bukaresti–budapesti–brüsszeli kapcsolataink erősítésére.

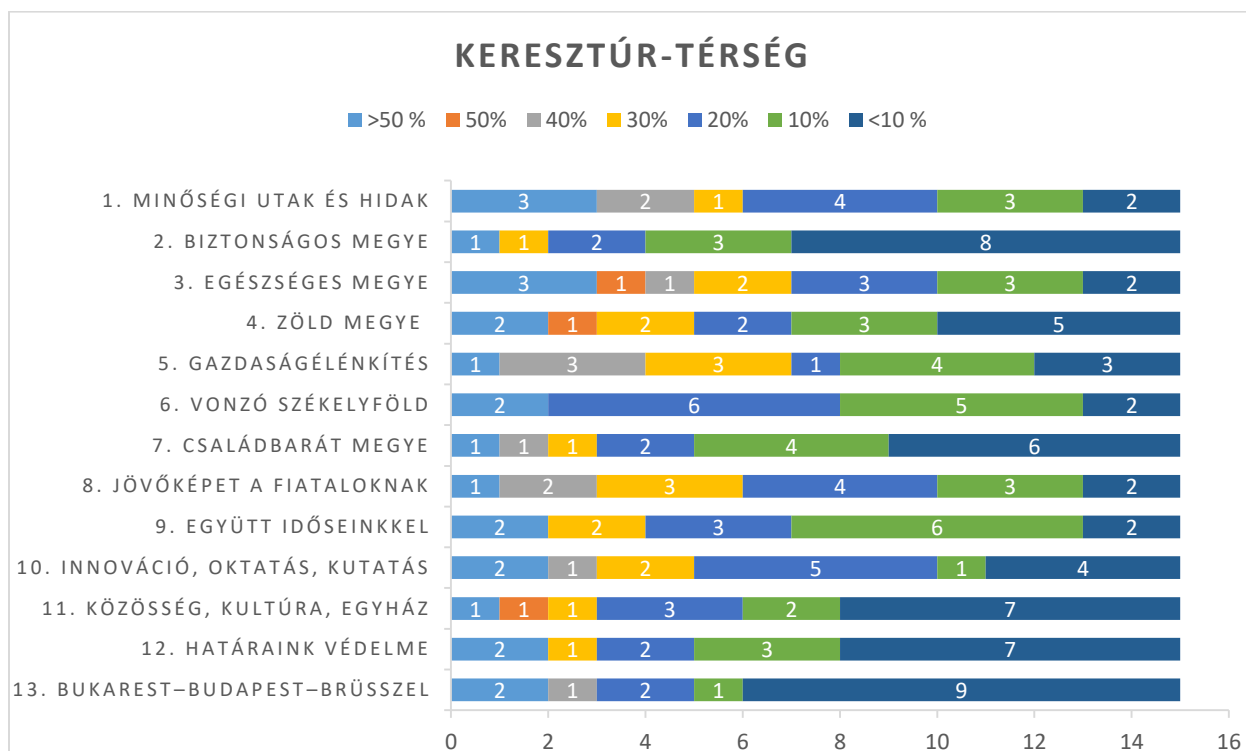
21. ábra: Csík-térség

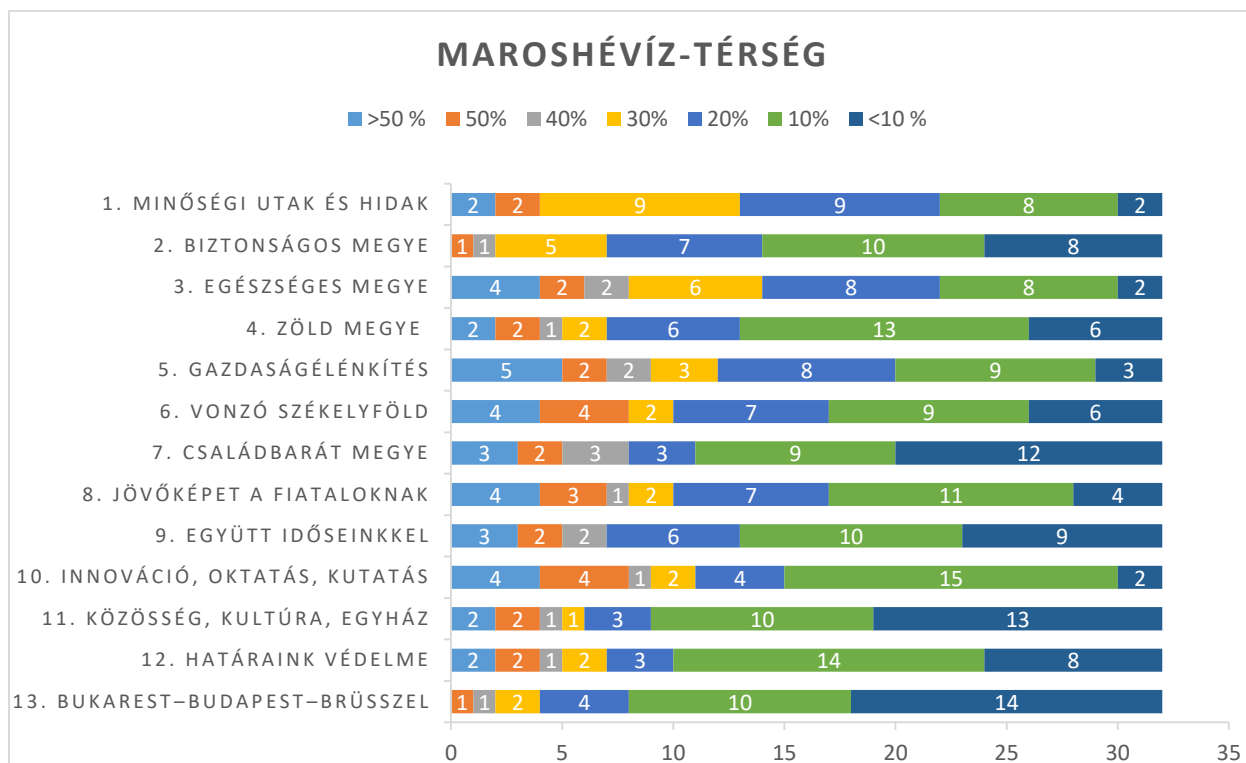
22. ábra: Udvarhely-térség

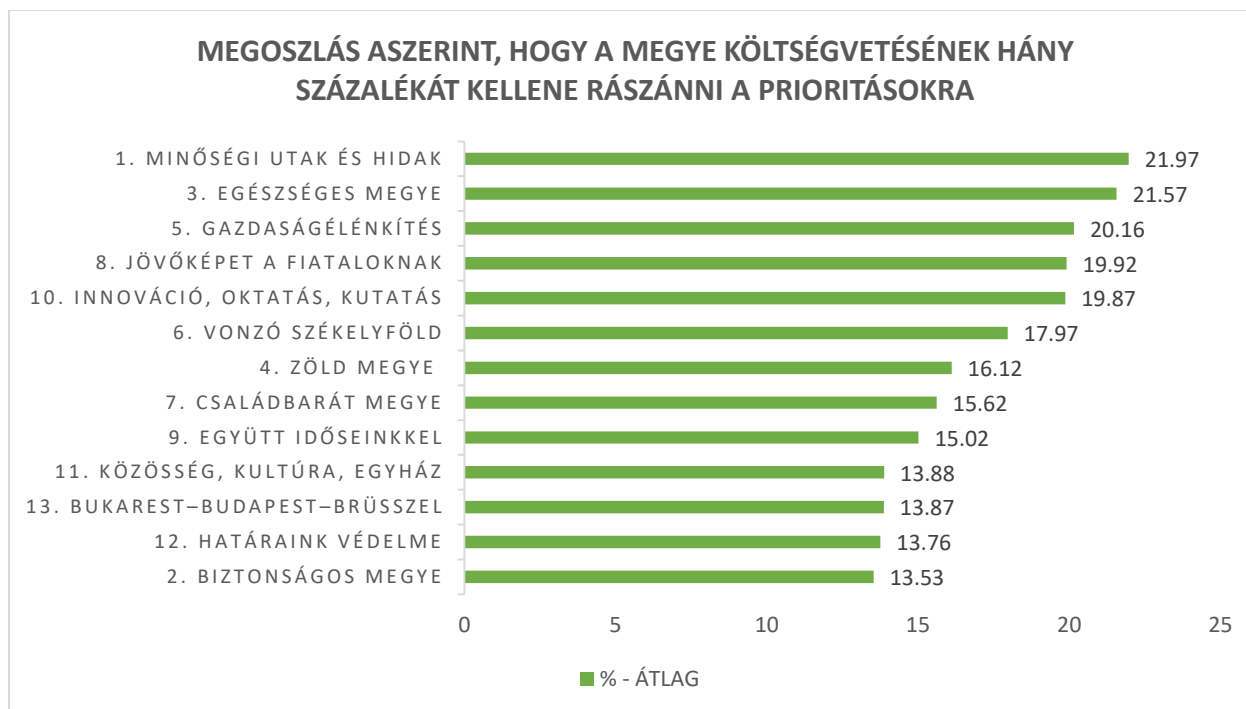
23. ábra: Gyergyó-térség

24. ábra: Keresztúr-térség

25. ábra: Maroshévíz-térség

26. ábra: megoszlás aszerint, hogy a megye költségvetésének hány százalékát kellene rászánni a prioritásokra

További megfogalmazott vélemények, javaslatok a megye 13 prioritása és költségvetésének elosztása kapcsán

Úgy a kérdőívben feltett minden egyes kérdés kapcsán, mint a kérdőív végén erre a célra létrehozott kérdés keretében a kitöltőknek lehetőségük volt egyéni válaszokat, javaslatokat, észrevételeket megfogalmazni az egyes prioritások és a költségvetés elosztása kapcsán.

Az állami intézményekkel kapcsolatosan megfogalmazódott a digitalizálás igénye, ügyintézés egyszerűsítése, valamint a személyes találkozók megszervezése az elnök úrral.

Több visszajelzés és javaslat érkezett az autópályák építésével kapcsolatosan, kiemelve a nagy horderejű A8-as autópályát, ezzel kapcsolatosan az egyik válaszadó véleménye: „Autópályák irányába terjeszkedni, hiszen ez a fajta infrastrukturális beruházás a munkahelyteremtés egyik alapköve.” A válaszadók meglátása szerint ez a téma nagyobb hangsúlyt kellene kapjon a jövőben. Az infrastrukturális fejlesztések kapcsán továbbá igény körvonalazódik a kész utak ellenőrzésére, és a forgalom szabályozására, különös tekintettel az erdei forgalomra. Érkezett egy nagyon specifikus kérés is, mégpedig a csíkszentmihályi templom előtti közlekedési problémát megoldani egy körforgalom megépítésével. Igény lenne továbbá a Gyergyóditró – Tölgyes, Balánbánya – Gyergyószentmiklós, Csíkszentmihály – Lóvész útszakaszok javítására, Bélbor felől kapcsolódási lehetőséget kialakítani a Dornavátra felé vezető aszfaltozott szakasszal, valamint Gyergyószentmiklós köré egy körgyűrű megépítésére. Az egyik román anyanyelvű kitöltőnk meglátása szerint fontos lenne arra figyelni, hogy a beruházásokra fordított pénz egységesen legyen elosztva úgy Hargita megye teljes területén, mint a Maroshévíz-Gyergyószentmiklós térségben található települések szintjén.

A kórházfejlesztések kapcsán érkezett több visszajelzés is. Több kitöltő szerint is igény lenne a székelyudvarhelyi kórház fejlesztésére, előtérbe helyezésére. Ami az orvosoknak szánt lakásokat illeti, érkezett egy javaslat arra vonatkozólag, hogy talán érdemes lenne 5-8 emeletes panellakásokat építeni a hatékonyság és kedvezőbb költségek jegyében. A megyei kórház kapcsán is érkezett javaslat: „A megyei kórház sürgősségi osztályának olyan szintű újragondolása, hogy gördülékenyebben menjen a betegfelvétel és egyes osztályokon belüli vizálynkodások

tisztességes megoldására való törekvés a jogszabályok betartatása által.” Továbbá a marginális falvak gyorsabb sürgősségi (mentős) ellátásának problémája is egy megoldásra váró probléma egyik kitöltőnk szerint: „A vidékinek egy infarktus vagy agyvérzés esetén messze kisebb a túlélési esélye, mint egy városi polgárnak.” Fontos lenne továbbá a megyei kórház (és nemcsak) parkolóinak felhasználóbarátabbá tétele: „Nagyon nehéz parkolóhelyet találni és egy beteg, idős embernek felmennie a kórházig nehéz. Örvendek, hogy fejlesztik a kórházat és arra hívom önöket, hogy nézzék a felhasználó szempontjából az egész folyamatot. Például a beteg hogyan jut el a kórházig és ott hogyan kell sorban álljon.”

A szelektív hulladékgyűjtés kapcsán több visszajelzés is érkezett a tekintetben, hogy igény lenne ennek bevezetésére előbb a községközpontokba, majd a falvakba is, valamint lehetőséget teremteni a hulladékok elhelyezésére oly módon, hogy az emberek ne a patakmederbe, mezőre, erdőbe dobják el a szemetet.

A turizmus kapcsán javallott lenne a juhászutyák kordában tartása, hogy ne jelentsenek veszélyt a túrázókra, valamint megjegyzés érkezett arra vonatkozólag is, hogy ebben az ágazatban tevékenykedő alkalmazottaknak szükségszerű lenne a román nyelvi kompetenciák elsajátítása. Ezen felül szükségszerűnek látják a kitöltők a Madarasi Hargita és Hargitafürdő turisztikai fejlesztését. Egyik kitöltőnk pedig a fenntartható vadgazdálkodás kialakítása kapcsán javasolta a konzultációt a vadásztársaságokkal.

Az oktatás terén arra érkezett javaslat, hogy Hargita Megye Tanácsa hozzon létre egy olyan ösztöndíj programot, amely a megye legjobb 1000 diákját jutalmazza. Továbbá javasolt ötlet a gyerekek sporthoz való hozzáféréseinek biztosítása díjmentesen, de ugyanúgy lehet ez tánc és ének is, egyéb művészeti ágak tanulása és fejlesztése egyaránt, valamint az ingyenes iskolai étkeztetés.

A nyelvtudásra vonatkozólag több megjegyzés is érkezett: szükségszerű lenne megszervezni a román és angol nyelvtanulás lehetőségét, ebből arra lehet következtetni, hogy talán az iskolai oktatás nem elegendő vagy nem elég hatékony ebből a szempontból. Egy másik szempont szerint pedig minden helyi önkormányzatnak rendelkeznie kellene magyar nyelvű nyomtatványokkal: „Védőháló (kisebbségek jogait védő ügyvédek) elérhetőek legyenek minden településen. A

kisebbségi törvények betartását szigorúan ellenőrizték, megkövetelje és jelentse a Védőháló. Minden állami intézményben a közönséggel kapcsolatban levő személyzet beszélje a magyar nyelvet. Legyenek magyar nyelvű nyomtatványok minden állami intézményben. Legyenek kisebbségi jogokat ismertető, népszerűsítő kampányok és képzések.”

Igény mutatkozik a szociálisan hátrányos helyzetűek magasabb szintű támogatására (mélyszegénységben élők, sokgyerekes családok, fogyatékkal élő személyek). Több visszajelzés jött az igényre, hogy a három gyerekes családok részesüljenek adókedvezményben. A rugalmas munkaidő kapcsán kaptuk azt a megjegyzést, hogy ez legyen egyenlően biztosítva nőknek és férfiaknak egyaránt. A nyugdíjasok támogatásaként pedig a múzeumlátogatások, vagy belépődíjas kulturális rendezvények (pl. színház, koncert, stb.) lehetnének bércsökkentettek (a nyugdíjszelvény felmutatása alapján). Egy csík-térségi középkorú férfi meglátása szerint a romakérdéssel és a mélyszegénység problémájával is szükség lenne többet foglalkozni.

A falvaink formavilágának megőrzése érdekében szigorúbb szabályozást javasolnak az építkezés tekintetében (méret, szín, forma, kerítés stb.), az egységesség érdekében. Továbbá érdemes lenne egy vagy több olyan kulturális programot létrehozni, amelybe bele lennének vonva és támogatva lennének olyan kulturális események is, amelyek a román nemzetiségűeknek szólnak, valamint olyan közös események is, amelyek által a román és magyar közösségek közelebb kerülhetnének egymáshoz.

Összegzés

A felmérés legfontosabb következtetése, hogy általánosságban véve a válaszadók háromnegyede az infrastruktúra fejlesztését helyezte a prioritási sorrend élére, fele a település kulturális és turisztikai vonzerejének növelését és az egészségügyi ellátórendszer fejlesztését, továbbá általánosságban véve a legkevésbé fontos téma az egyház szerepének erősítése.

Az öt legfontosabb téma a kitöltők szerint: minőségi utak és hidak, gazdaság, egészség, fiatalok jövőképe (a román válaszadók esetében ezt kevésbé megelőzi az innováció), turizmus fejlesztése.

A legkevésbé fontosnak ítélt témák a magyar anyanyelvű kitöltők szerint az időssekkel való

foglalkozás, valamint román kitöltők szerint a bukaresti-budapesti-brüsszeli kapcsolataink erősítése.

Csík-térségben a költségvetés több mint felét a fiatalok jövőképe, az egészséges megye építésére, valamint gazdaságélénkítésre költenék, a legkevesebbet pedig határaink védelmére, a bukaresti-budapesti-brüsszeli kapcsolatok erősítésére és közösségépítésre szánják. **Udvarhely-térségben** a legtöbbet az infrastruktúra fejlesztésére, a fiatalok jövőképe és közösségépítésre költenének, 10%-nál kevesebbet pedig egy zöld, biztonságos és családbarát megye építésére. **Gyergyó-térségben** 50%-nál többet is költenének határaink védelmére, minimálist viszont közösségépítésre és a bukaresti-budapesti-brüsszeli kapcsolataink erősítésére. **Keresztúr-térségben** a legtöbbet az infrastruktúra fejlesztésére (utak, hidak), egészséges megyére költenének, a legkevesebbet pedig a biztonságra és a bukaresti-budapesti-brüsszeli kapcsolataink erősítésére. **Maroshévíz-térségben** a költségvetés több mint felét gazdaságélénkítésre költenék, minimálist viszont a közösségépítésre és a bukaresti-budapesti-brüsszeli kapcsolataink erősítésére.

A térségek tekintetében **összesítve** a legfontosabbnak tartott prioritás, témakör tehát a fiatalok jövőképe, a legkevesebb érdeklődést kiváltó téma pedig a bukaresti-budapesti-brüsszeli kapcsolataink erősítése.